

baula

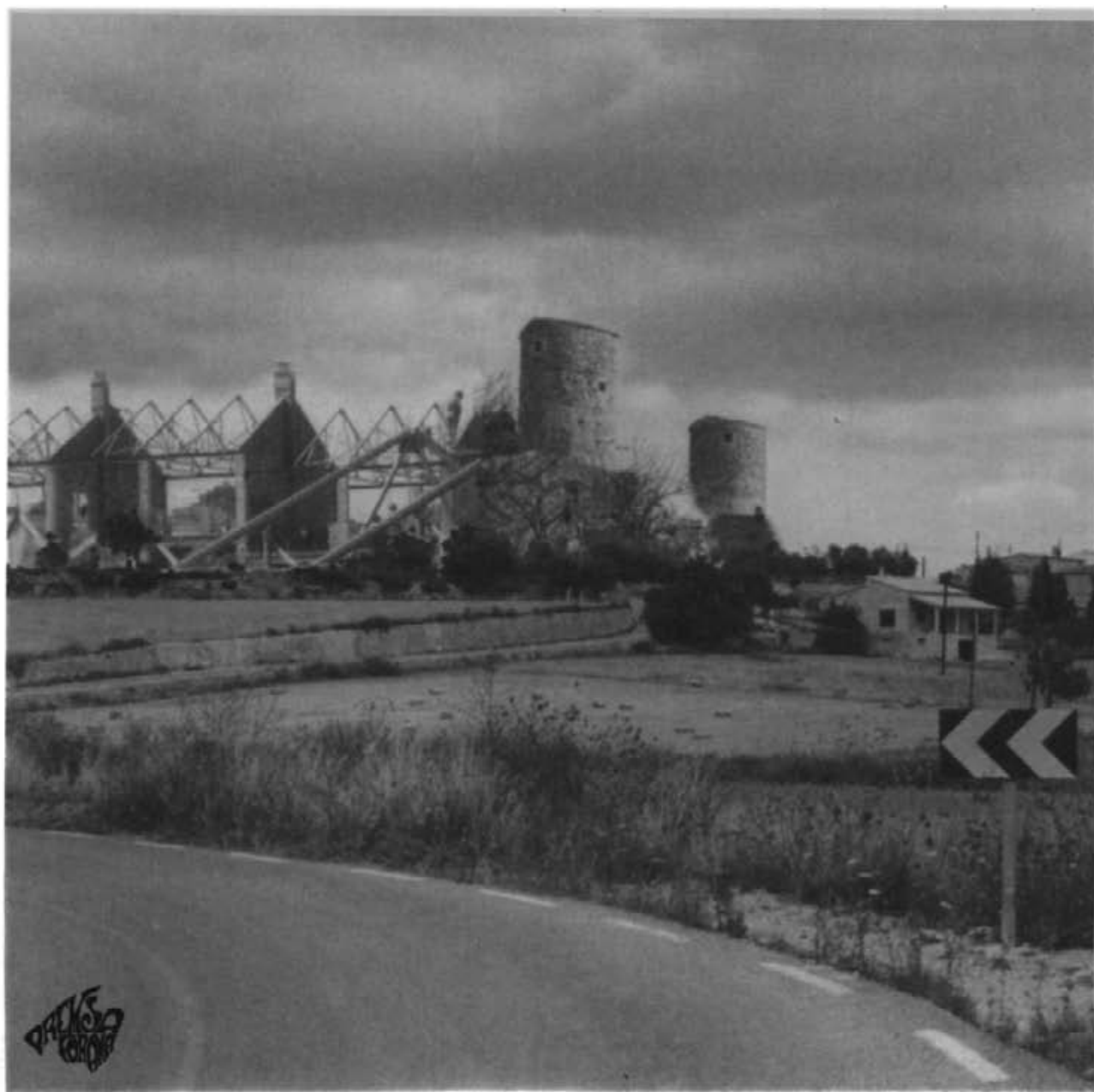
REVISTA
ESTIU

NÚMERO

5

DE SINEU

DE 1997

Ja tenim l'institut! • Entrevista a Madò Maria "Brondera" • Festes de la Mare de Déu

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

Les vetllades d'estiu són el millor moment per gaudir d'una bona pel·lícula i més si es projecta a la plaça de Sant Marc de Sineu. El proper dia 8 d'agost, a les 22,30 h., i durant 132 minuts podrem disfrutar amb una de les millors pel·lícules d'aquest darrer any, *Michael Collins*. La projecció es organitzada per l'Obra Social i Cultural de "SA NOSTRA" i l'Ajuntament de Sineu.

La pel·lícula, produïda l'any 1996 ha estat guanyadora de dos premis al darrer Festival de Cine de Venècia: el premi a la millor pel·lícula i al millor actor.

L'argument del film es mostra un polèmic apropament a la figura del precursor de l'IRA. La història té lloc entre 1918 i 1922, anys en els que Michael Collins organitzà el moviment guerriller *Germandat Republicana Irlandesa*.

Neil Jordan: Director i guionista neix a Irlanda l'any 1950. Ha dirigit pel·lícules com *Angel* (1982), *En compañía de Lobos* (1984), *Mona Lisa* (1986), *Nunca fuimos ángeles* (1989), *Amar a una extraña* (1990), *Juego de lágrimas* (1992), *Entrevista con un Vampiro* (1994).

Liam Neeson: Irlanda, 1953. Actualment és un dels actors més importants del cinema nord-americà. Va aconseguir la popularitat després d'interpretar el personatge central de la pel·lícula de Steven Spielberg, *La Lista de Schlinder*. Haparticipat a *Excalibur*, *La Misión*, *Maridos y Mujeres*, *Nell*,...

Julia Roberts: Actriu que es va fer famosa després de protagonitzar *Pretty Woman* al costat de Richard Gere. Ha filmat també *Durmiendo con su enemigo*, *El juego de Hollywood*, *El informe pelicano*,...

Es Fossar, s/n. - Tel. 52 03 89 - SINEU

N.º 5 • 2on Trimestre 97
preu: 300 Pts.

Associació Cultural "Baula"
C/ Ànimes, 7
07510 SINEU
Tel. 52 03 85

Coordinador:
Miquel Puiggròs

Redacció:
Joana Maria Antich
Alexandre Aparicio
Miquel Gelabert
Esperança Mateu
Pere Joan Niell
Marisan Catalan
Coqué Aguiló
Andreu Ramis
Joan Vanrell
Joan Mateu

Col·laboradors:
Antònia Real
Joan Parets
Macià Puiggròs
Assumpta Gómez
Equip redacció Bauleta

Correcció Lingüística:
M.ª Magdalena Alomar

Publicitat:
Esperança Mateu Busquets
C/. Ramon Llull, 11
Tel. 85 53 07

Disseny i Maquetació:
Jordi Ramis Ferriol
Miquel Bordoy

Diposit Legal:
PM 01296 - 1995

Impressa:
Gràfiques SIBA - Tel. 52 32 44
Santa Margalida

Tiratge: 400 exemplars

Tots els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors, excepte l'editorial i els signats per la redacció.

Mallorca a Règim

No és cap cosa nova: a l'estiu tothom a règim. A menjar poc i a fer molt d'esport. Això si no volem passejar la xulla que tan alegrament hem posat durant l'hivern.

Però als mallorquins (als balears), ja fa temps que ens hi tenen a règim. És més, ens hi tenen des de sempre. Diuen que som la comunitat més rica de l'estat. També és la que paga més, però. I també la que reb menys. En inversions de l'estat, Balears reb 15000 pessetes menys per habitant que la mitjana de comunitats. En inversions de la Comunitat Europea reb 67000 pessetes menys per habitant. Els salaris són 14000 pessetes més barats. Les pensions són 10800 pessetes més baixes. El preu del gasoil és 11 pessetes més car que a la península. En voleu més?

Ara volem que ens posin a règim, però menys estricte. Els polítics en diuen Règim Fiscal i Econòmic Diferenciat (o Especial). Volem que se'ns reconegui la insularitat: tot és més car pel fet de viure a unes illes. Hem de pagar el transport de tot el que importam o exportam.

Curiosament són unes altres illes les que més s'oposen a que nosaltres tinguem els mateixos preus que tothom, les mateixes ventatges a l'hora de viatjar, de transportar mercaderies, de comprar a l'exterior,... Les Illes Canàries s'oposen aferrissadament a que nosaltres tinguem una dieta més rica i saludable. Ens volem a règim estricte. I a poc a poc totes les comunitats (incloses les del PP, la majoria) s'afegeixen a les Canàries.

El nostre president fa un viatge a aquelles illes per intentar conven-

cer-los que només demanam el que ells tenen d'ença de fa molt de temps i només aconsegueix que se'n riguin d'ell i en facin befa diguent que ningú no l'havia convidat. I és que a Canàries es poden permetre fer-ho a això: allà tenen una Coalición Canaria, de caire regionalista, amb sis o set diputats a Madrid, de vegades necessaris per la majoria d'Aznar. Per tant, Jaume Matas, ja et pots oblidar del règim especial. Règim estricte!

Però no cal culpar ningú. La culpa és nostra. Els mallorquins només tenim el que ens mereixem. Ni als bascs (PNB), ni als catalans (CiU), ni als canaris (CC), ni inclús als gallecs (PP) els putejen tant. A nosaltres ens tenen com la mame-lla de l'estat. I si ens queixam ens acusen d'insolidaris. Inclús quan a Madrid governen els mateixos que a Mallorca. No ho dubteu: la culpa del nostre règim la tenim només noltros, els votants, i els nostres representants, els polítics. Diuen que dels beneïts se'n riuen. Així idò, un plat d'enciam i un tassonet d'aigua. Ens ho mereixem.

Nota de redacció:

Donada la transcendència de la informació sobre l'institut, "baula" ha cregut convenient fer en aquest número un "dossier" especial que agrupi tota la informació que ens ha arribat. Aquest "dossier" consta d'un grapat de pàgines elaborades per Miquel Puiggròs, coordinador de la revista, i Assumpta Gómez, membre de la directiva de l'APA. Per altra banda han tornat als passatemps i hem incorporat una secció nova, humorística, elaborada per Macià Puiggròs, amb el títol de "Nicolau Baulí & Company", tot amb la idea de millorar de cada vegada més aquesta revista. L'entrevista a Andreu Mates, prevista per aquest número, no ha estat possible.

Redacció

Madò Maria Brondera: Un personatge inèdit a Sineu.

Sempre hi ha hagut persones que per diferents motius han estat més conegudes que d'altres. Na Maria Brondera, ja per les seves prediccions, pel seu rebost d'herbes medicinals o per moltes altres coses, la podríem englobar dins aquest grup de persones que no passen desapercebudes.

Dia 9 de setembre de 1917 va néixer a Sineu na Maria, filla de'n Rafel Brondé i na Margalida Buraixona. Ella va ser la tercera de cinc germans. Per mor d'esser la germana major no va poder anar a l'escola, tan sols per aprendre les oracions per fer la primera comunió. Ja de ben joveneta la deixondiren; al camp ella feia feina com si fos un home: fer garbes, tragar llençols de palla, fer palles, batre i moltes altres feines feixugues. Ella diu tota orgullosa que collien quatre saques de blat i que tenia els graners plens d'ordi. És dona fadrina, però perquè va voler, diu, ja que, a ca seva hi anaven dos joves per veure si es volia casar. Per totes aquestes coses i perquè ella va ser la darrera persona de Sineu que es dedicà a la recollida de la llavor de fonoll, li hem volgut retre aquesta conversa com a homenatge.

-Perquè creis que en vós s'ha acabat aquesta tasca de recollir fonoll?

-Hi ha gent que hi aniria però no tenen bístia i se n'aflixen. També hi havia madò Llegada i na

Tintorera, però ja són mortes i ara ja no queda més remei que dur-la d'aquesta forastera i que no és tan bona.

-Ens podríeu dir en què consistia aquest procés de recollida de fonoll?

Començava a recollir sa llavor a mitjan setembre i fins pels Reis. Es dematí a la fresca, amb so carro i

"sa menuda" (que era sa somera) me n'anava per llocs allà on feien hort, pel Torrent de Sa Bomba, per sa síquia Reial, pel camí de ses Fotges i per tot allà on n'hi havia. Llavors duia els feixos cap a Sineu, a ca nostra.

(Quan ens contestava la pregunta li va venir al cap aquesta cançó):

*Si en vols de fonoll n'hi ha
en es torrent una mota
si estàs gelós de s'al.lota
vols que la te vagi a guardar?*

-Una vegada feta la recollida, com destriàveu la llavor?

-Per ses vetlades, com que no teníem televisió, me posava a esflorar es fonoll per destriar-lo de sa llavor. Llavors, el porgava amb un garbell que me feia es fuster, i l'estenia per secar damunt saquetes a s'ombra, perquè n'hi havia que la secaven al foc i li llevaven es ment. Cada any feia de 30 kilos en amunt i la ma pagaven a cinquanta duros, i a seixanta els darrers anys.

-Quan no vos dedicàveu a la recollida de fonoll, què fèieu?

-Anava a Defla, xermava vore-res, plomava ocells que havien caçat, i un any vaig esceguellar els tarongers del Comte d'Espanya ja que, aquell any feren moltes taronges. Es migdia dinava davall els tarongers i es capvespre una altra ronda; llavors anava a fer ses meves feines. Vaig comprar sa somera algerina a sa guarda de Son Vanrell i la vaig tenir per més bon preu.

(Quan xerravem de Defla, li vengueren a la memòria aquestes cançons):

*Jo duc un capell de senyor
damunt es cap posat
emperò, Déu no m'ha llevat
que no sigui segador.*

*Si és senyor, que dugui guants
i si és amo, mocador
i si és fill d'arrendador
que dugui calls per ses mans.*

*Si anau a ses cases noves
no trobareu gerricó
ni escudelles ni tassó
no olles velles ni noves*

*Es dia de Sant Jeroni
meu amor vaig trobar
altra nom no m'agradà
més que es teu Pere Antoni*

-Com vàreu aprendre quina classe d'herba era bona per cada malaltia?

-A ca nostra, mon pare i ma mare, quan érem petits ens curaven amb aquestes herbes.

-Quines classes d'herbes coneixeu?

-Conec devers 20 classes, d'herbes per curar. Una vegada vaig curar el rector que estava carregat de sucre. Tenim s'herba Lluïsa que és pel mal de cap; quan no estan molt canaris, en prenen una tassa i se milloren. Una altra és s'herba de Capsibo que és pel mal de ventre. Quan les al·lotes joves veuen sa cosa, un dia o dos abans de començar, tenen mal de ventre. Per això serveix. Es fa pel maig.

-Seguiu, seguiu,...

-Si tenen morenes en els ulls, va molt bé bollir fulles de Noguer i rentar-se'ls. Una vegada sa mado-na del Pou d'en Romeu es va pun-

yir i li anà bé. I per la sang espessa, la Ginesta. Se conta que en el forn de calç d'en Mateu de Son Oliver n'hi ha. És per sa sang espessa i per compondre es mal de ventre. Per aquests que són perseguits de cucs, hi ha sa ruda: pel camí de Son Reial n'hi havia.

-I el julivert?

-Es julivert és molt bo per fer orinar. Un que no hi va poder anar durant dos dies en va prendre i li va anar molt bé.

-I pels atacs d'arenas?

-Una que és bona per ses arenas és sa trencapedra, que l'han de collir granada pel mes de maig. Però per curar ses arenas no hi ha com s'herba de Malvins.

-Seguiu...

-Quan volem treure un cop hem de fer un pa d'herba Barbera amb oli i vermell d'ou i es posa embenat allà on hi ha el cop. D'aquesta herba n'hi ha pels marges i vores. La gent que té mal de queixal, s'han de posar una fulla d'herba de calàpot davall sa roba i, en esser seca, s'ha de canviar. Se'n fa per molts de camins. Quan estava a Sineu tenia totes aquestes herbes, però ara, si en volen, les hauran d'anar a cercar pels camins.

-Què enyorau?

-Enyor s'anar a cercar gàrgoles.

Pel torrent de ca'n Barona se'n feien moltes. Dins el mes de juliol anava a cercar gàrgoles d'om; també m'agraden molt ses de figuera que es fan dins el setembre i fins es novembre. Un any, pel maig vaig trobar blaves i esclata-sangs a sa Rota de ca's Seguí i les vaig dur al rector que hi ha a Sant Joan.

(Continuà amb el seu repertori de cançons):

*Davall sa rectoria
hi ha posat un lleó
per guardar el senyor Rector
en sa nit i en de dia.*

*Quan jo era jovenet
feia qualche glosa bona
però els al.lots i sa dona
m'han fet perdre es cantet.*

-No enyorau tornar a Sineu?

-Sa veritat no, perquè ara que estic amb sa neboda estic molt bé. Però en morir-me vull que me facen el funeral a Sineu i que m'hi enterrin. Escoltau aquesta canço:

*Baix de s'ombra des xiprès
és es nostro paradero
allà hi deixam es salero
sa riquesa i es doblers*

Des del el moment que na Maria se'n va anar a viure a Ciutat, Sineu va perdre més que un habitant. Amb ella acabà tot aquest treball del fonoll i vàrem perdre una persona amb gran coneixement del camp, arrelada a la nostra cultura, que no havia sofert interferències de l'exterior. És a dir, una sineuera autèntica.

"Maria, que plourà demà?".

Joan Barceló i Pons

Joan Vanrell i Torelló

GENT

Detenció mafiós.

El subdit alemany Michael Wilhem Johann, de 42 anys d'edat, molt conegut al poble per ser propietari d'un pub-bar d'estil germànic al carrer Major, fou detingut el passat 6 de juliol acusat d'escapar a la justícia del seu país. Wilhem estava empresonat al seu país l'any 92 per tràfic de drogues. Per poder fugir s'acollí al règim de testimonis protegits. Aquest règim permet certes llibertats i beneficis als delinqüents que col·laboren amb la justícia. Wilhem, lluny de col·laborar-hi, però, els va mentir. En concret va acusar un grup de compatriotes seus de pertànyer a una banda de narcotraficants que introduïen estupefaents sudamericans a Alemanya. Wilhem aprofità el règim per escapar cap a Mallorca i establir-se a Sineu, a una casa de la carretera de Muro, on vivia. El dijous 5 de juliol la Interpol va rebre l'ordre judicial que permetia "caçar-lo". Wilhem era conegut al poble pel seu caràcter violent i xenòfob i ningú sabia quins negocis portava. (BAULA).

Ocults.

El cantant del grup de rock català Ocults està cercant una caseta al Pla de Mallorca, segons afirmà a la revista "Udol" de Llubí. Pareix que el poble en què havia pensat Nicolau és Sineu. Actualment Nicolau viu a Barcelona, mentre els altres membres del grup viuen a Manacor i Porto Cristo. Els Ocults són un grup mallorquí que va actuar a Sineu fa molts anys, quan encara cantaven en espanyol. Amb tota la moguda del rock català els "Ocultos" canviaren a "Ocults" i passaren a un estil més radical, amb lletres que evocuen l'ecologisme, la llibertat del nostre poble,.... Així idò, potser aviat el

cantant d'un dels grups mallorquins més coneguts als Països Catalans viurà a Sineu. (PUIGGRÓS).

CULTURA

Joan Parets.

El rector de la parròquia de Sineu, Joan Parets i Serra, va presentar una comunicació a les II Jornades d'Història Local de Marratxí, que tingueren lloc el més de Maig, titulada "El músic Gabriel Pinya i Molina: obra i bibliografia". Parets té una bona font de referències bibliogràfiques al Centre de Recerca i Documentació Històrico-Musical de Mallorca, situada a la rectoria de Sineu, i del qual és director. (BAULA).

Història antiga.

Recentment, al terme de Sineu, un amant i entusiasta de l'arqueologia i del món antic, especialitzat en cultura musulmana, Joan Costa i Fiol (d'arrels sineueres), va fer una petita però interessant troballa. Es tracta d'una peça de fang cuit, realitzada a mà, d'un motiu zoomòrfic (en concret un colom), amb incisions de canya als ulls i a les plomes. Segurament pertany a l'època

islàmica (a l'Andalus aquest tipus de peces eren freqüents). Alguns autors les consideren joguines. Altres les creuen representacions

profanes idealitzades d'animals quotidians, amb finalitat protectora. N'hi havia que portaven una espècie de "xiulet" adosat: aquí l'origen del nostro siurell.

POBLE

Pintades.

El Pou Llevoner va tornar ser embrutat per algú que no deu apreciar el patrimoni gens ni mica. Fa uns mesos hi aparegueren unes pintades que acusaven un sineuer de ser traficant de drogues. Les pintades foren tapades pels serveis de neteja de l'ajuntament. Fa poc tornaren aparèixer pintades semblants on es podia llegir, per exemple, "el pueblo de Sineu quiere que el camello XXXXX XXXXX vaya a la cárcel". (BAULA).

Creuer perillós.

L'Ajuntament haurà de fer alguna cosa amb el creuer del vial de circumvalació i la carretera de Palma si no vol que constantment hi tinguin lloc desgràcies. De fet ja hi ha hagut alguns petits accidents. El creuer té molt poca visibilitat i les senyals d'Stop no es veuen bé. El vial de circumvalació ha suposat la solució a molts dels problemes de trànsit que patia el poble. Les obres, que han durat uns 13 anys, són fruit d'un projecte que es va gestar l'any 83. El preu ha estat d'uns 140 milions, dels quals 60 han estat posats per l'Ajuntament. Queda, però, arreglar aquests creuers. (PUIGGRÓS).

Juventut.

L'Ajuntament de Sineu té previst posar en marxa en poc temps un Punt d'Informació Juvenil, que posi a disposició dels joves un servei de documentació i informació sobre els temes que més els interessin: servei militar, objecció de consciència, voluntariat, solidari-

SANEAMIENTO
CALEFACCION
AIRE ACONDICIONADO
PISCINAS

Son Sabater, 26

Telèfon 52 02 57

SINEU

tat, sexe, relacions afectives, salut, feina, estudis, cursos, oci, viatges, esport,... Els primers P.I.J. sorgiren als inicis de la democràcia i depenien del Govern Central. Una vegada s'aprovaren els Estatuts d'Autonomia de les diferents Comunitats Autònomes passaren a dependre, en el nostre país, del Govern Insular. A Mallorca gairebé tots els municipis tenen un P.I.J. o una O.I.J. (Oficina d'Informació Juvenil). (BAULA).

Nuevas generaciones.

Les joventuts del PP a Sineu, les "Nuevas Generaciones", van fer una assemblea el passat més de Juny en què es designaren nous càrrecs. Miquel Angel Gual i Magdalena Miralles foren escollits nous directius de la branca juvenil del PP. A l'acte hi eren presents la presidenta del PP sineuer, Apol·lònia Lull, i algun membre de la direcció insular de les "Nuevas Generaciones". Per altra banda, el passat 14 de Juny tingué lloc a l'ermita de Sineu una Diada Popular organitzada per aquest partit, amb dinar inclòs, a la que assistiren diversos consellers i senadors populars. (BAULA).

ESPORTS

Ciclisme.

Si l'edició de l'any passat del premi ciclista del Pla de Mallorca fou per l'equip sineuer, enguany no hi ha dubte que ho ha estat pels de

Lloret. La competició, que va finalitzar el passat dissabte 31 de Maig a Sineu, fou guanyada pel lloret Arnau Comes. El sineuer Martí Ferriol i Gelabert, de Portes Riutort-A.C.Sineu, guanyador de la passada edició d'aquest premi, no pogué fer res en la darrera etapa per arrabassar-li aquest pri-

mer lloc. Ferriol quedà, idò, segon. Tot a pesar d'haver fet una espectacular etapa, la de la contrarrelotge de Lloret, que feia pensar que enguany tornaria dur-se'n el premi. (PUIGGRÓS).

Pretensats Ferriol.

Óscar Muntaner, l'entrenador de l'equip sineuer de futbol-sala Pretensats Ferriol, va dimitir el passat més de Maig. Muntaner va fer una reunió, després d'un entrenament, en què demanà al president de l'entitat, Joan Ferriol, que li acceptàs la dimissió. El currículum de Muntaner és espectacular: ha jugat en els millors equips d'Espanya de futbol-sala, ha jugat en la selecció espanyola i ha estat entrenador i jugador dels Pretensats Ferriol, que enguany han jugat, recordau-ho, la Recopa d'Europa. (BAULA).

EDUCACIÓ

Institut a Sineu.

Segons paraules de la ministra espanyola d'Educació, Esperanza Aguirre, els propers instituts que es faran a les Balears són el de Sineu, el de S'Arenal, i un a Eivissa. La pressió de les APA els darrers anys ha donat els seus fruits. Ara han anunciat que seguiran treballant per que l'institut funcioni ja el curs 1999-2000. L'institut del Pla podria costar entre 400 i 600 milions de pessetes, quantitat que avançaria provisionalment el Govern Balear. Donada la transcendència d'aquesta notícia hem considerat necessari incloure en aquest nombre un ample "dossier" sobre el tema (vegeu pàgines interiors). (PUIGGRÓS).

Queixes escoles.

Les Associacions de Pares i Mares d'Alumnes (APAs i AMPAs) dels col·legis públics del Pla de Mallorca estan molt descontentes amb el tracte que reben les escoles dels seus fills per part del MEC i així ho han fet saber al director provincial Francesc Romero. Les APAs enviaren una carta al ministeri fent saber el seu malestar per la marginació que sofreixen en relació a Palma, Inca, Manacor, Calvia i municipis costaners. Gairebé totes les escoles d'EGB (ara Educació Primària) tenen problemes en els seus edificis. Recordau que ja hi va haver problemes a l'es-

cola de Sineu (vegeu números anteriors de la revista). (PUIGGRÓS).

ECONOMIA

Guia Comercial.

L'Associació de Comerciants, Empresaris i Professionals de Sineu, entitat adscrita a PIMEM, vol dur a

terme la confecció d'un planell comercial per facilitar l'accés i el coneixement de tots els indrets, comerços, empreses,... de Sineu. Una reserva d'espai per posar una ressenya de la vostra empresa a la Guia Comercial costa 2000 ptes. Podeu informar-vos-en a les oficines de l'ACEPS al Carrer Major, núm.18.

MÀXIMA ACTUALITAT

Ruralia ecològica.

El passat dissabte 21 de juny la Plaça del Mercat de Sineu fou l'escenari d'una concentració organitzada pel grup ecologista GOB en contra de la urbanització massiva del camp. El GOB considera que, si es segueix amb aquest ritme de

Defensem les àrees rurals

Aturem la urbanització del camp

Concentració

dissabte 21 de juny
a les 9 del vespre
Plaça des Mercat, Sineu

Hi haurà actuacions musicals

construcció, aviat el camp mallorquí no diferirà massa de la costa. Segons els ecologistes, actualment a Mallorca hi ha unes 50000 cases a sol rústic (el que habitualment en deim "casetes"), que d'aquí a uns anys podrien arribar a les 200000 si s'aprova la llei de sol rústic en projecte. La concentració va tenir lloc a les nou del vespre i hi hagué actuacions musicals. Cal dir que, a pesar del poder de convocatòria que sol tenir el GOB en tots els actes que organitza, aquesta concentració fou un relatiu fracàs: unes 300 ó 400 persones com a màxim. Cal dir que la franja d'edat que simpatitza més amb el grup ecologista estava en època d'exàmens, que es va fer poca publicitat, i que molta gent que es defineix com a ecologista no estava d'acord amb el motiu de la concentració. De fet, molts opinen que minvar l'edificabilitat del sol rústic només afavorirà els rics, que són els que podran comprar molt de terreny i així podran fer edificacions. A la concentració hi eren presents el secretari general del

GOB, Miquel Àngel March, i el coordinador general d'EU a les Balears, Eberhard Grosske. Per altra banda, d'ençà de fa uns mesos funciona una delegació comarcal del GOB al Pla de Mallorca (vegeu article en la secció "Es corralet de foravila"). (PUIGGROS).

Patrimoni.

Moviline, filial de la companyia Telefònica, està instal·lant una antena per a telèfons mòbils al campanar de Sineu. Això s'ha aprofitat per adobar algunes estructures del campanar, especialment els arcs que donen a les campanes. S'ha instal·lat una espectacular bastida per poder-hi accedir des de fora (vegeu foto). Telefònica donarà 100.000 ptes mensuals en concepte de lloguer de la torre. Per altra banda s'estan restaurant les escales que baixen de la Plaça de Sant Marc a la Plaça del Mercadal. També la bolla de pedra que falta a la barana que adorna la Plaça de

Sant Marc, que fou robada fa un temps, serà posada de nou. La nova bolla, feta de manera totalment artesanal costarà 150000 ptes. (PUIGGROS).

Pàgines Obertes

Sineu vol un Punt d'Informació Juvenil (P.I.J.)

Oferir solucions a la persona en una etapa de la seva vida que resulta molt complicada, solucions que serviran per a crear una joventut i una societat més responsable i compromesa és el que tots volem per a la joventut del nostre municipi. Aquesta és una de les premisses que té l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sineu i, és per aquest motiu, que té la intenció de crear un Punt d'Informació Juvenil (P.I.J.).

Un dels principals objectius del servei que ofereix un P.I.J. és donar respostes als joves del municipi, a les seves associacions i col·lectius pel que fa a les seves

necessitats de caire ocupacional, d'informació i documentació sobre activitats acadèmiques, beques, concursos, oposicions,...; d'orientació i assessorament en temes diversos o també ofertes d'activitats com curssets, campaments, viatges, tallers, activitats esportives i d'esplai,...; tot amb la finalitat última de facilitar la seva inserció social i laboral.

Per tot això l'Ajuntament considera del tot necessari la creació d'un P.I.J. i, en data 7 de març, es varen aprovar unes Bases per a contractar una persona que s'encarregarà del P.I.J., les quals es modificaren en sessió plenària de dia 18 d'abril del present any i que

estàn pendents de publicació en el BOCAIB.

La intenció de l'Ajuntament és que durant aquest any, ja pugui estar en funcionament perquè, del que es tracta en definitiva, és de donar un servei integral al jove sineuer, que li serveixi no tan sols per resoldre els seus problemes sinó també per a fomentar actituds positives mitjançant activitats de lleure.

Vos mantendrem informats de les novetats que hi pugui haver.

Àrea de Cultura de
l'Ajuntament de Sineu

En defensa dels valors naturals del Pla

Recentment s'ha constituït a la comarca del Pla una delegació del Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa que agrupa als catorze municipis: Sineu, Algaida, Pina, Montuïri, Sant Joan, Petra, Porreres, Llubí, Maria, Santa Eugènia, Sencelles, Costitx, Vilafranca, Ariany i Lloret.

Hores d'ara ja s'han fet un parell de reunions amb representants dels diferents pobles i dia 13 d'abril férem una excursió al Puig de Sant Nofre, on es va consolidar la idea de dur endavant la iniciativa.

L'objecte d'aquesta organització és la preservació i la defensa de la comarca. La seva actuació no es centrarà única i exclusivament en la promoció de campanyes de denúncia, sinó que també es pretenen dur a terme activitats educatives, lúdiques i de divulgació.

El naixement del grup ve motivat per un agreujament de la problemàtica ambiental que pateix la comarca: construcció desmesurada a sòl

rústic, carreteres desproporcionades, explotació de cantebres, extracció dels aquífers...

Recordem les actuacions de les coordinadores de Sa Marineta (trasvassament d'aigua a Palma) i de Son Nuviet (abocador de fems) com a exemple de defensa a les agressions al nostre territori.

Les properes activitats que hi ha programades són una excursió al Puig de Bonany (segurament en el moment en que la revista arribi a les vostres mans ja s'haurà fet) i el muntatge d'una exposició de les fotografies que els socis i

simpatitzants ens facin arribar del seu poble i de l'entorn, del que més agrada i del que es considera que no hauria de ser així.

Les persones interessades en participar amb nosaltres i en les activitats que s'organitzen vos podeu posar en contacte amb Jordi Ramis Ferriol, membre de la redacció d'aquesta revista.

*Delegació del G.O.B.
Pla de Mallorca*

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (G.O.B.)

L'ASSOCIACIÓ ECOLÒGICA DE LES BALEARS

Temps d'Albercocs

L'albercoc és la fruita més característica de principis d'estiu. Per Sant Joan ja se sent l'olor dels primerencs i per Sant Jaume collirem els més tardans.

Com tota fruita l'albercoc aporta gran quantitat de nutrients a la nostra dieta, sempre i quan s'hagi deixat madurar a l'arbre. Per això rebutjarem les fruites que venen de fora ja que amb tota seguretat s'han collit verdes.

La fruita està composta principalment d'aigua i fibra, elements molt importants per al bon funcionament dels nostres intestins. A més és rica en vitamines i sals minerals.

L'albercoc és una de les fruites que conté més vitamina A, bona per la vista i per la pell.

Els dietistes aconsellen menjar sempre la fruita tota sola, en dijú, per berenar o abans de les menjades però mai deprés de dinar o sopar. Això és degut a que l'absorció intestinal és molt ràpida, passant quasi directament a la sang. Si es mescla amb altres aliments que es digereixen més lentament, sofreix un procés de fermentació provocant la pèrdua de moltes de les seves propietats.

També s'aconsella menjar-la crua ja que la cocció destrueix part dels nutrients.

No obstant això, si l'aportació diària de fruita fresca a la nostra dieta és suficient ens podem permetre de tant en tant consumir-la també cuita o combinada amb altres aliments, encara que només

sia per aportar gust i color als nostres plats.

Aquí van idò: un de salat i un de dolç.

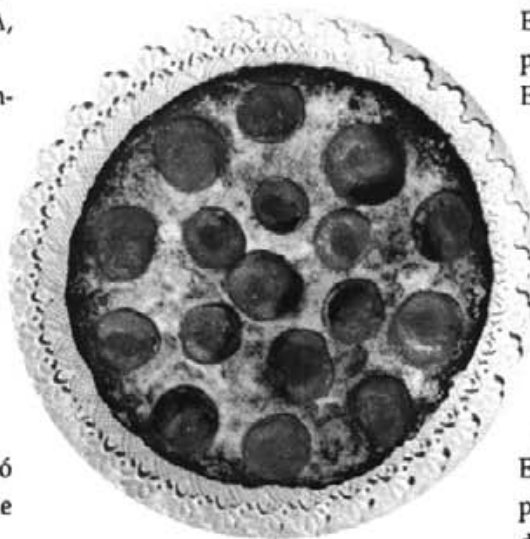
LLOM AMB SALSA D'ALBERCOC

Ingredients:

- 1/2 K de peça de llom de porc, lligat amb una cordellina
- 1 tassó de suc de taronja
- 1 pastilla de concentrat de verdures
- sal i pebre

Per la salsa:

- 1/4 l. de vi negre
- 250 gr. d'albercocs xapats
- 100 gr. de sucre
- 3 culleradetes de confitura de magrana agra o semblant
- pell de taronja

Assaonar la carn amb sal, pebre i sucre. Dorar-la amb un poc d'oli i mantequilla. Quan ha agafat color s'hi afegeix el suc de taronja i el concentrat de verdures. Es deixa coure a foc lent.

La salsa: es mescla el vi amb el sucre i s'hi afegeixen els altres ingredients. Es cou a foc viu fins

que es redueixi a la meitat. Al final s'hi afegeix el suc de la cocció de la carn.

Es talla el llom fi i es cobreix amb la salsa, procurant que els albercocs decorin el plat.

COCA DOLÇA DE PATATA AMB ALBERCOC

Ingredients:

- 1 k de farina de força
- 300 gr de sucre
- 250 gr de saïm
- 4 ous
- 250 gr de patata
- 200 gr de llet llevat
- albercocs xapats

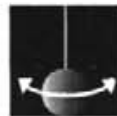
Primer de tot ensucrem els albercocs amb un polcim de sucre sobre cada meitat perquè es vagin confitant, els reservarem.

Es bull la patata amb la pell. Es pelen i es passen pel passa-puré.

Es mesclen els ous batuts amb el sucre. S'hi posen els altres ingredients: el saïm (sense fondre), la patata, la llet, el llevat (dissolt amb una miqueta de llet calenta) i es va afegint la farina poc a poc i pastant.

S'ha de deixar tovar la massa un grapat d'hores, el temps que tardi dependrà de la calor. Es pot deixar fins i tot tota una nit, però no convé que hi estigui més del compte. Després es torna a pastar i es posa a un motlle untat. S'ha de deixar que torni a tovar. Quan ja ha pujat s'hi col·loquen els albercocs i es posa al forn ja calent a una temperatura d'uns 180°C.

Coqué Aguiló

Comprar a "Tuttifler"

Qui no ha anat alguna vegada a la botiga i, sobre tot, a les grans superfícies comercials i ha comprat aliments, roba i/o objectes que no necessita per res però que, per diferents raons, captiven la nostra atenció?. Possiblement, tots i cada un de nosaltres hem dit allò de ¡¡¡PER LO QUE VAL!!!

L'afany (?) per adquirir coses superflues o innecessàries, tan propi de societats consumistes com la nostra, és comú tan per a rics com pobres.

Aquest, podríem dir, instint consumista s'ha pogut estendre gràcies a l'instint innat de propietat i, sobre tot, actualment, a un factor clau com és la Publicitat.

Però, no vull parlar aquí de la influència de la publicitat, sinó del consum addictiu, derivat d'un impuls incontrolat per les compres. En un primer moment, apareix un fort sentiment d'ansietat o irritabilitat acompanyat de la necessitat irresistible de comprar qualche objecte. Una vegada la compra s'ha realitzada, apareix un estat de relaxació plaent però que, en molts de casos acaba convertint-se en un sentiment de culpa.

L'addicció a la compra afecta molt més les dones que els homes. Les raons principals són dues: per una banda, el major

hàbit de compra per part de les dones, hàbit exposat continuament al fort influxe de la moda, la imitació dels altres i donar una imatge determinada. Per altra banda, la major incidència en la població femenina dels denominats "factores de personalitat" com el sentiment de soledat i el baix nivell d'autoestima, factors

tenir vertaders problemes econòmics, encara que, també a curt plaç, contínuament l'economia familiar es veu afectada, trobant-se en moltes dificultats per arribar a final de mes.

En Quasi tots els addictes realitzen les seves compres a les grans superfícies, però també es recorre a la compra per catàleg o mitjançant la televisió (¡la tienda en casa!).

Hi ha addictes als qui els agrada "anar de tendes" encara que no comprin; però la majoria reconeixen que el fet d'entrar a una tenda dispara l'impuls al consum.

Productes d'usar i tirar.

que poden estar presents a l'origen d'aquesta addicció. Però, també, moltes vegades s'associa l'addicció a la compra amb estats depressius o l'alcoholisme.

Un altre element important a tenir en compte és l'elevat índex de contagiositat de les addiccions a través de la convivència. És molt freqüent veure un matrimoni amb aquesta addicció, mare/filla, etc. (el mateix que passa, per exemple, amb l'alcoholisme).

Entre els objectes comprats, hi ha una mescla dels que seran usats com oblidats, inútils i/o inservibles.

Amb el temps, les persones addictes al consum arriben a

Una altra característica és la de que, majoritàriament s'utilitza la targeta de crèdit com a forma de pagament.

Hem fet un recorregut per les diferents característiques que presenta l'addicció a la compra. És molt possible que molts de nosaltres ens sentim identificats amb qualcuna d'elles. Però, jo recomanaria que "no cunda el pánico" i que simplement, aprenem a fer compres de forma racional i de coses que en veritat ens siguin d'utilitat.

Ah!!! I extremar les precaucions amb les targetes de crèdit.

Marisan Catalan (Psicòloga)

Sis almuds fan barcella

Sant Marc 97

Ja havia arribat una altre vegada el dia assenyalat i pareixia que encara només feia un parell de mesos que ens trobavem tots junts enraonant quines activitats podiem fer persubstituir aquelles que havíem preparat i el temps ens impedia realitzar.

Era el dia 26 d'abril quasi a l'hora de partir per trobar-nos tots junts en el mercat, i els més enda-

edats, ja estavem apunt per partir cap a l'escola, lloc on passariem aquests dies i fariem les nostres activitats. En arribar a l'escola el primer que vàrem fer va ser trobar-nos cada un amb els seus monitors corresponents i es varen repartir els mocadors a tots aquells que anaven a l'acampada per primera vegada. Acte seguit, cada grup es va posar a fer les activitats que s'havien pre-

varem xupar els dits i ens va donar forces per continuar amb la vetllada, que havia estat preparada aquesta per un nou grup de teatre de Sineu, el qual va montar un gimcama a través de representacions. Per cert, enhorabona, vos vareu lluir.

Després de tot un dia d'activitats dense aturar-se, va arribar l'hora d'anar a dormir. Per alguns, sobretot els més petits, aquell moment era el més desitjat i varen quedar dormits com angelets, d'altres pareixia que encara els quedava corda per continuar i això de dormir com angelets no els pareixia tan bona idea.

El diumenge al matí en aixecar-nos, el primer que ferem fou prendre un bon berenar per a poder aguantar tot el dia que ens quedava per davant. Cada un va recollir les seves coses, va fer la seva motxilla i ja estava apunt per partir. Abans de despedir-nos varem fer una missa on ens trobarem tots junts com una gran família i ens donaren una sorpresa per així recordar el que havia estat aquest campament. Per finalitzar l'acampada només ens quedava una cosa, baixar la bandera que s'havia pujat a l'hora de començar, per donar per acabat aquests dos dies de llibertat i convivència.

L'any que vé no vulguis que t'ho haguem de contar, si tens oportunitat vine a viure amb nosaltres una experiència com aquesta que, com diu el refrany, una imatge val més que mil paraules.

Catalina Florit Genovart
(Monitora acampada Sant Marc)

rerits encara es trobaven preparant les motxilles, el sac de dormir, l'esterilla,...Tos esperavem amb il·lusió el moment de trobar-nos i partir cap a l'escola per començar les activitats, potser perquè desitjàvem substituir amb un millor record, i no és que sigui dolent, el que havia estat la darrera acampada de Sant Marc.

Uns desitjàvem retrobar-nos amb tots aquells amb qui els altres anys ens ho havíem passat tan bé, per altres era la primera vegada que s'havien apuntat a aquest tipus d'acampada i per a ells aquest fet suposava donar una passa endavant.

Una vegada que ens varem haver trobat tots a la plaça del mercat i ens havíem organitzat per

parat per passar el matí: uns varen fer coques, altres preparaven el seu dianr, d'altres feien un gimcama que enter una cosa i8 l'altre els va durar tot el dia. Quan va arribar l'hora, tothom va aturar les seves activitats per així poder dinar tots junts, passar una estona de temps lliure i més tard retornar a les activitats que uns havien deixat a mig fer i d'altres a començar-ne de noves.

No ens adonarem i ja va esser l'hora del sopar. Tots esperavem aquest moment ansiosos ja que l'horabaixa havia estat llarg i després d'un dia d'activitats tot el personal havia entrat en gana. Hi va haver unes mares que es varen oferir per preparar-nos un bon sopar, cosa que tots agraïrem ja que ens

ELECTRIFICACIONS

FON-GIL, S.L.

C/. dels Bous, 22 - Tel. 85 51 84 - Tel. Mòbil 970 85 51 84 - 07510 SINEU (Mallorca)

Restaurant

L' Amistat

Especialitats en Cuina Mallorquina

Frit Mallorquí i Sopes de Matances

Arròs Brut i Paelles

Bacallà al forn

Caragols

Calamars farcits

Sípia a la planxa

Coloms amb col farcits, etc...

C/. Major, 7 - Tel. 52 01 72 - SINEU

TELEFONS D'INTERÉS A SINEU

Ajuntament:.....52 00 27

Fax Ajuntament: 85 50 63

Polícia Local:.....(908) 53 00 10

Apotecaria Estela: 52 01 19

Apotecaria Barceló: 52 00 13

Unitat Sanitària:.....52 02 92

Centre Salut: 85 50 43

Correus:.....52 02 04

Casa Cultura: 52 06 27

Centre d'Art s'Estació:..52 07 50

Descàrrega d'adrenalina en le torneig de futbol-sala

De cada any va a més. I és que, segons moltes opinions, el torneig d'estiu de futbol-sala de Sineu s'assembla de cada vegada més a una lliga de professionals que a un senzill torneig d'aficionats. Enguany quasi tots els equips estan ben compensats i van a fer el que puguin. Pareix més que es disputa un premi importantíssim, en el que tothom ha d'anar a guanyar, que no una lligueta de gent aficionada que vol "fer poble".

Així idò, Fusteria Gelabert, Elèctrica Sineu i Wintertur s'ho han pres ben seriosament. De fet tots tres equips tenen alguns jugadors dels Pretensats Ferriol, subcampions de la Copa d'Espanya (vegeu article en baula núm.4). Sa Fortor, un dels favorits cada any, enguany ha perdut Biel "d'es Forn", un dels seus punxals, que ha "fitxat" per Elèctrica Sineu. Recordau que Sa Fortor va jugar la final, l'any passat, contra els Pretensats Ferriol, i va caure derrotada. Els Rup-u-Rup, després d'anys i més anys, segueixen participant amb la ideologia de que el que

és important és participar, encara que millor si es guanya. Sa Mola també ha fet equip, i enguany ha donat més importància a incorporar jugadors del poble (Xisco Gelabert "Fuli" ha estat l'encarregat dels fitxatges). Els Quintos, una incògnita (n'hi ha de ben empenyats amb Jaume Niell, que ha fet un equip a part). Clínic Balear, No en sabem pus, Chirris Team, Som el que no hi ha, Xupiters, Bauçà-Munar i Ferreteria de Sineu, acaben de completar la llista d'un torneig que espera fortes descàrregues d'adrenalina. Per que, això no ho dubteu, tots van a fer el que puguin i més.

Els partits es disputen a la

pista polivalent de la Plaça del Fossar cada dilluns, dimecres, divendres i dissabte. Cada un d'aquests dies, a les 21:00 o a les 22:00 de vespre, hi ha un partit dels dos grups que hi ha. La primera fase del torneig segur que ja estarà per acabar quan aquesta revista surti al carrer.

Per altra banda, també haurà començat segur el torneig de volei, que es disputa igualment a la Plaça del Fossar, una o dues hores més prest. El torneig de volei no té l'animació de l'altre però té un èxit relatiu entre la gent que cada estiu s'hi apunta. L'organització corre a càrrec del "xiringito" que s'instal·la en motiu del torneig de futbol-sala.

Possiblement també s'haurà iniciat el torneig de petanca. Aquest torneig va tenir la seva època de més esplendor fa uns anys, però darrerament havia perdut emoció.

I dia 28 de juliol comença, al poliesportiu municipal, el primer torneig de tennis, que es jugarà cada dia a les 19:30 h.

Miquel Puiggròs

TALLER MECANICO
Miguel Font
Mauro, 15 - Tel. 520108
SINEU (Mallorca)

PUERTAS BASCULANTES
SINEU
Buenos Aires, 40 - Tel. 52 00 76
SINEU

Vidrieria Sineu
Fra. Joan Riera, 8 - Tel. 85 51 49
SINEU

Diuen que...

Madò Francisca Bauzá Vanrell (Sa Serrana), una de ses nostres subscriptores més veteranes, s'ha casat. L'amor no té edat. Des de sa revista "baula" li desitjam molts d'anys de felicitat i aprofitam s'ocasió per donar-li ses gràcies per esser una de ses nostres fidels lectores. Enhorabona!

Han dit pes poble que es nou comprador de ca Don Enric està tancat a sa presó. Amb els problemes que té no creim que arregli el casal. Es balcó haurà de seguir apuntalat per molts anys. The question is: tombaran es tele-club o caurà ca Don Enric?

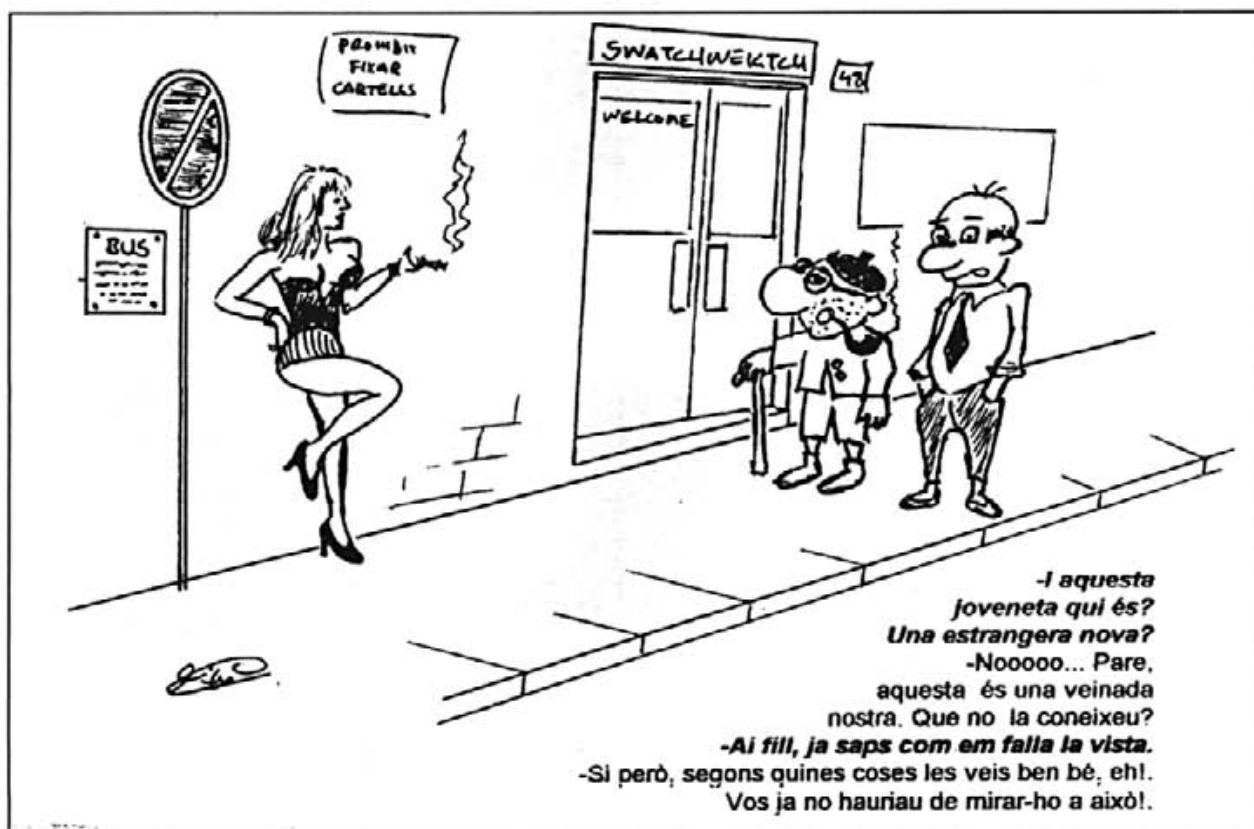
Aquest Ajuntament nostro no sé com no està empaquetat de tenir s'escala d'es Mercadal d'aquesta manera. S'altre dia per no anar més enfora una dona va caure i no serà sa darrera, perquè tot s'esboldrega. Bé, ara ja han començat a arreglar-la.

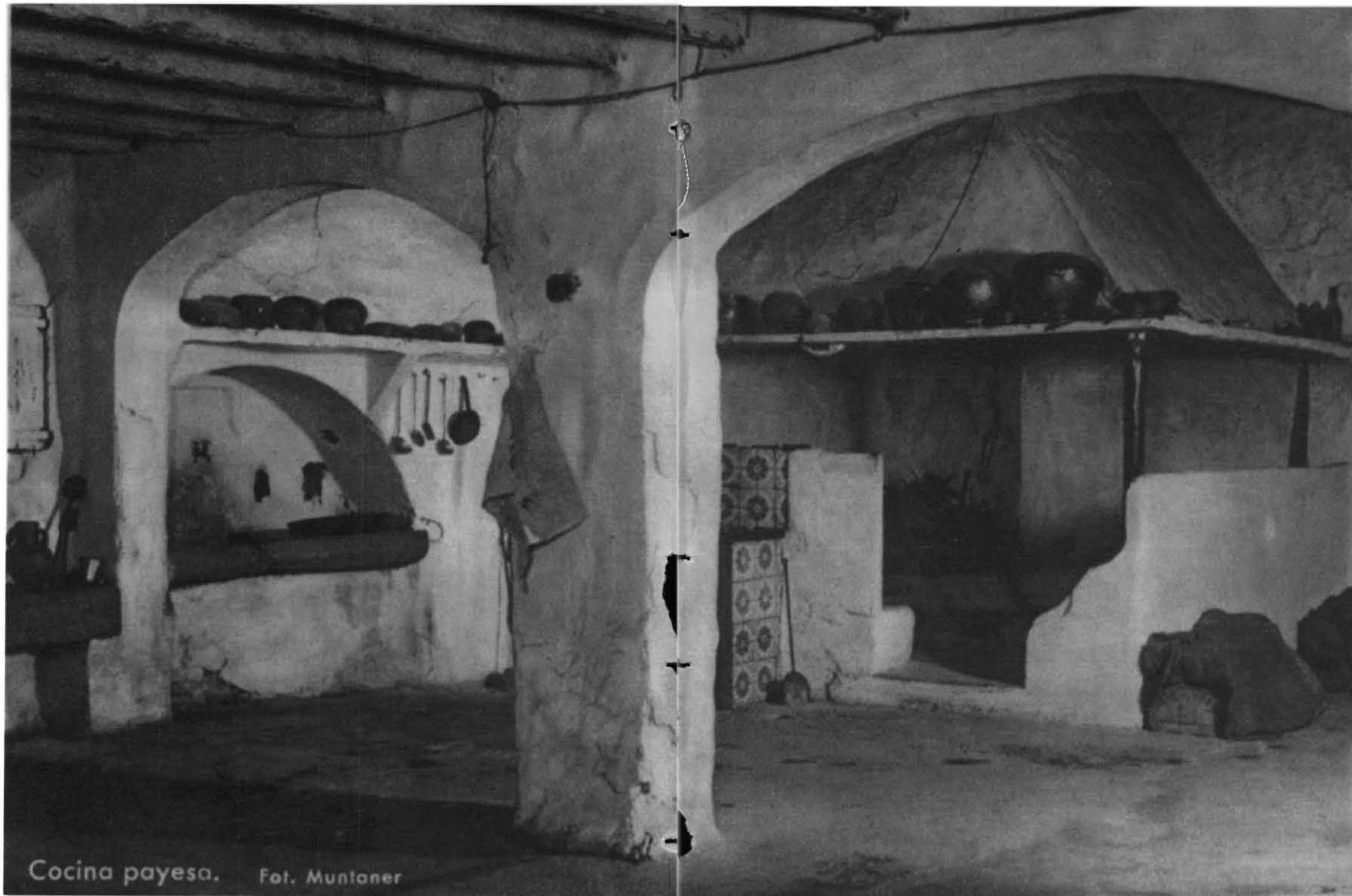
Sabieu que sa Telefònica ha llogat es campanar de Sineu per instal·lar-hi una antena de telefonia mòvil? Ja no és sa primera ja que a Sa Marcona fa mesos n'hi posaren una. Arribarem a tenir-ne per tot es poble! i pareix que de res val perquè es dia de sa Fira un homo se va acubar i per cridar una ambulància tothom treia es seu mòvil i

cap tenia cobertura, diuen que ni tan sols es de sa Guàrdia Civil.

S'associació cultural "baula" (Baüleishen) donarà classes d'alemany pels interessats en poder llegir tots es cartells que darreament pengen pes nostro poble. Per altra banda vos informam que sa revista "baula" també s'ha venut a un ric alemany i que a partir d'ara es farà integrament en aquesta llengo, costarà 3'75 marcs.

*Les més xafarderes
de tot el poble*

Cocina payesa. Fot. Muntaner

Ja el tenim!!

ESPECIAL
INSTITUT

EDITORIAL ESPECIAL

Tenim Institut.

No convé fer-nos massa il·lusions. Això ja d'entrada. Però l'esperança hi és, ara més que mai. En la visita, fa unes setmanes, de la ministra d'Educació, Esperanza Aguirre, a les Balears, el president del país, Jaume Matas, va amollar que l'institut de Sineu el subvencionaria el Govern Balear. O millor dit, que ens deixaria duros per fer-lo, i que els tornaríem quan arribàs la subvenció del Govern Central.

És a dir, que ja tenim institut. Ho posarem amb majúscules: TENIM INSTITUT. Al manco deixau-nos ser un poc optimistes. Bufff... n'ha duit de feina.

Ara és l'hora de no baixar la guàrdia, però. No podem despistar-nos. No ens podem despistar en tres aspectes: que això sigui veritat i no només una promesa o una estratègia propagandística dels polítics de torn; que si s'ha de fer es faci ara i no quan siguem vells; i que no ens facin un "xiringuito" (això vol dir que

volem un institut al manco tan ben equipat com els que tenen els municipis costaners).

Fins ara l'institut ha estat un cavall de batalla d'aquesta revista. I ho seguirà essent si aquests tres requisits no s'acompleixen.

I de qui és el triomf?. Nosaltres donam el mèrit, més que a aquells polítics que es tiren floretes a damunt, a tots aquells pares i mares que darrerament s'han manifestat d'una manera aclaparadora a favor de la seva

construcció urgent. I és que la gent sineuera ha despertat un poc amb aquesta reivindicació. No ens cansam de dir, en aquesta revista, que la gent de Sineu és massa "passota", que ens falta mobilitat, que ens perdrem moltes coses per ser així,...No creim que la victòria de l'institut ens faci canviar massa: som poc reaccionaris per naturalesa. Però la feina de les APA del Pla de Mallorca s'ha de reconèixer.

D'aquí a uns anys els nostres fills podran estudiar a Sineu des de petits i fins a l'hora d'anar a la Universitat. Adquiriran uns coneixements i unes aptituds més d'acord amb la seva cultura i el seu entorn. Creixeran amb els seus companys de Llubí, Maria, Costitx, Ariany, Sant Joan,... Així idò, encara que la primera ratlla d'aquest editorial ens convidi a no fer-nos massa il·lusions, siguem un poc optimistes (un poc, només).

Redacció

Quin institut tindrem?

Municipi: Sineu.

Localització: carretera de Sineu a Lloret, a 3'5 km de Lloret, a 6'5 km de Maria, Llubí i Sant Joan, a 8 km de Costitx i a 9 km de Sencelles. A 600 m del poliesportiu municipal i a 800 m de la biblioteca municipal. Molt ben comunicat pel vial de circumvalació.

Entorn: actualment a fora-vila. Carretera de Lloret poc comercialitzada (un bar-restaurant i aviat un restaurant vegetarià). Possiblement suposarà una activació de la zona: alguna llibreria, papereria, copisteria o bar.

Alumnes: possiblement uns 600-700 alumnes, d'entre 12 i 16 anys (ESO), i potser fins a 18 (batxillerat).

Professors: el Claustre d'un institut d'aquesta capacitat és compostat per uns 30-40 membres (incloent-hi psicòleg i pedagog).

Grups: unes 16 unitats (12 pels quatre cursos d'ESO i 4 pels dos cursos de batxillerat).

Inversió: l'institut pot costar entre 300 i 500 milions, que inicialment havia de posar el Govern Balear.

Inici classes: les APA pressionen per fer que l'institut sigui funcional el curs 98-99. Aleshores els primers que anirien a l'institut són els alumnes que enguany tenen 11 anys.

El verd de l'esperança (o de l'Esperança Aguirre)

L'institut de Sineu a la fi es farà. Això es desprèn de la darrera visita que la ministra d'Educació i Cultura, Esperanza Aguirre, va fer a les Balears. Un conveni entre el MEC i el Govern Balear ho possibilitava. Aguirre i el president del país, Jaume Matas, comunicaren juntament que s'havia arribat a un acord entre les dues institucions de tal manera que el Govern Balear avançaria els duros per fer els tres instituts prioritaris en

Pla, en parlava. La notícia va tenir també un fort ressó en els mitjans de comunicació, que es demanaven quina era la raó del canvi de postura de les administracions, precisament ara, quan feia anys que els instituts s'havien d'haver fet. Al "Diari de Balears" ho veien com un regalet que li havia fet el president Matas a Apol·lònia Llull, la portaveu del PP a Sineu i possiblement propera candidata a la batlia per aquest partit. La mateixa Llull va

quest esdeveniment l'escenari més adequat per manifestar-se i donar a conèixer la reivindicació a tota la gent de Mallorca. El dia de la fira el poble va despertar ple de rètols reivindicatius: les portes de les cases dels carrers principals plenes de papers verds penjats, amb la inscripció "Consideram que és just tenir ja l'institut"; grans pancartes a les principals entrades al poble, amb el lema "Volem s'institut"; i una taula informativa i de recollida de firmes a les escaletes del monument d'en Rota. Per cada firma es donava un llaç de color verd, el de l'esperança. La comitiva d'autoritats, integrada per consellers autonòmics, consellers insulars, batle i regidors, passà per davant la taula informativa i Maria Antònia Munar, presidenta del Consell Insular i batlesa de Costitx, s'apressà a ser la primera en signar. La seguí el president Jaume Mates, que va animar a Francesc Romero que també firmàs.

El passat 20 de maig, una comitiva de l'ajuntament, integrada pel batle i la portaveu de l'oposició, a més de la portaveu de les APAs del Pla de Mallorca, Assumpta Gómez, va visitar Romero a la Direcció provincial del MEC. En aquesta visita acordaren que la construcció de l'institut començaria quan se signàs oficialment el conveni entre Govern Balear i Ministeri d'Educació i Ciència. Romero preveia que l'institut podria començar a funcionar el curs 98-99, quan la comunitat hauria rebut ja totes les transferències quant a competències en educació. L'any que ve, idò, tndrem institut!.

Miquel Puiggròs.

aquests moments: un a Eivissa, un a S'Arenal (Llucmajor) i un a Sineu. Després el Govern Central tornaria els doblers a l'executiu autonòmic.

Els tres instituts eren considerats de primera necessitat per tots els estaments educatius de les Balears. El cost de tots tres es podia situar entre els 1500 i 2000 milions de pessetes. Es a dir, uns 500 o 600 milions per institut. Aquest cost no el podia assumir cap dels tres ajuntaments, especialment el de Sineu. S'havia de cercar una fórmula de finançament i aquesta arribaria del Govern Balear. El Consolat de la Mar deixaria els doblers necessaris fins que arribàs la subvenció estatal.

El dia següent tot el poble, tot el

afirmar que si finalment l'institut es feia seria gràcies a la insistència del nou PP sineuer. Això va causar un cert malestar en els antics dirigents del partit conservador, que consideren que ells ja feren passes prou importants per dur l'institut.

Al moment de l'anunci del president Matas, la coordinadora d'APAs del Pla de Mallorca duia recollides quasi 10000 signatures a favor de la immediata construcció de l'institut. Feia un grapat de dies que havien presentat unes 5000 signatures al delegat del MEC, Francesc Romero, i al Govern Balear.

Però la recollida de firmes continuava, inclús el dia de la fira. De fet, la nombrosa afluença de públic a la fira de Sineu feia d'a-

Qualsevol nit pot sortir el sol.

Perdonau que faci servir el títol d'una cançó dels anys 70 per encapçalar aquestes lletres. Ben pensat, hagués estat més directe escriure: JA TENIM L'INSTITUT, o TENIM EL QUE VOLÍEM: L'INSTITUT, però quan record que he tingut la desesperança com a temptació, calia cercar un títol encoratjador.

Ara, em ve a la memòria el que es deia a l'editorial d'aquesta mateixa revista (núm. 1), on es culpabilitzava el poble de Sineu per no haver-se sabut manifestar amb suficient coratge per aquest Institut anys enrera. I és ben cert que la veritat fa mal!. Aquelles lletres escrites, em van ferir. Potser estam acostumats que "altres" ho facin tot, i a ca nostra estam molt ben acomodats.

Però, quan pel retall pressupostari del nou Govern Central i perquè des de la Direcció Provincial del MEC no volien fer-nos falses promeses, es va arribar a l'estat anímic més baix. Això va fer que les Associacions de Mares i Pares d'Alumnes del Pla, seguides de la resta de població sensibilitzada pel tema, i no donant la guerra per perduda, encapçalaren un munt d'accions.../

- La rebuda al senyor Romero quan va visitar el nostre poble; la manifestació cap al solar de l'Institut i els dibuixos de nins i nines omplint el seu perímetre; les cases empaperades de la frase ja sabuda "Volem l'Institut", i les pancartes donant la benvinguda a aquell homenet que potser ens donaria o tots la clau tan desitjada.

- Amb pancartes i xiulets ompliren el poble de Llubi on estaven concentrats els polítics del Pla. Els van llegir "La Rondalla de l'Institut" i que, resumida, ve a dir: "Anau vius! Que per tant dis-

cutir on s'ha d'emplaçar, un més viu se l'endurà".

- El Sr. Jaume Mates, President del Govern Balear; els va conèixer amb la visita que li feren i així va saber que les seves reivindicacions ja transcendien el tema estrictament educatiu. Defensaven el Pla per damunt de tot:

- "Som catorze pobles i els nostres fills i filles estan repartits en nou Instituts diferents, i això és una 'grosseria'".

- "A Mallorca s'ha aprovat la construcció de dos nous Instituts: a Santanyi i al Port de Pollença; una altra vegada les zones costaneres són les més afavorides perquè elles sí que poden avançar els doblers i no hi ha dins al Pla cap Ajuntament que pugui fer-ho".

- "Hem estat capaços de recollir 9.000 signatures demanant l'Institut i les volem fer arribar a altres indrets (Defensor del poble, Convergència i Unió,...)".

- "Un miler de nins i nines han enviat una carta al Sr. Romero, demanant pel seu futur".

- A les Fires del Pla, també han xerrat de les APAS. A Sineu, ja ho

sabeu tots: el color verd omplia les façanes demanant justícia pel Pla; aferratines, i llacets, també verds, decoraven els vestits endiumenjats; els polítics més representatius de la nostra Comunitat Autònoma van deixar la seva firma... I sort que les paraules de les pancartes que presidien els llocs més estratègics de la vila, no se les va endur el vent!

- Han sabut trobar la persona més idònia perquè a Madrid ens escoltassin.

/...per demanar arreu tot allò que ens pertoca i demostrar que som una comarca viva i que vol el millor pels seus fills.

Sí, de la nit al dia tot va canviar, i no sabré mai si "fins ara" ha estat un somni o és "ara" que estic somiant. El que sí que he après és a no perdre mai l'esperança per molt desesperada que estigui. Perquè és veritat: "qualsevol nit pot sortir el sol"; un dimarts i tretze de maig, L'INSTITUT DEL PLA VA DEIXAR D'ESSER LA UTOPIA DEL PLA.

Assumpta Gómez
(de la coordinadora d'APAS
del Pla de Mallorca)

El PP creu que la culpa del retràs en la construcció de l'institut la tenen els independents.

Apòl.lonia Lull, presidenta del PP a Sineu i cap de l'oposició a l'Ajuntament, creu que el fet que l'institut no estigui encara fet respon a la badada d'Andreu Mates, el batle, i el seu equip. Segons va dir a aquesta revista (vegeu entrevista al nombre anterior), hi va haver un moment en què hi havia els doblers per fer l'institut, però no hi havia el solar per fer-lo. Lull també va dir que no estava prou informada del tema però que hi

estaria abans de les properes eleccions municipals. No li caldrà: l'institut segur que ja estarà fet i no li servirà com a cavall de batalla en la campanya electoral.

O potser encara li servirà més. I és que l'institut molts el consideren un regal del president Matas al PP sineuer. El PP mai no ha governat a Sineu. La cúpula del PP insular creu que, amb la renovació total del partit a Sineu, si se li dona un cop de mà, pot fer mal en les properes municipals. L'institut es podria considerar com a part d'aquest cop de mà que Lull necessita. De fet, va ser la mateixa Lull que va assegurar que, si l'institut es feia, li ho haviem d'agrair a ella.

L'Ajuntament de Sineu oferí un solar al MEC l'any 90. Però segons el PP es

tractava d'un solar "hipotètic", ja que no estava en condicions quan hi havia d'estar, és a dir, quan hi havia els doblers pressupostats per fer el centre d'ensenyança, un any després. L'Ajuntament, aleshores governat per Jaume Ferriol "Curolla", feu gestions els anys següents fins a tenir, al maig de 1994, un solar en condicions. Cal dir que aquests anys coincideixen en part amb l'elaboració dels projectes de la nova llei educativa, la LOGSE, i aquesta era la qüestió prioritària del MEC. El 27 de febrer de l'any passat l'Ajuntament va rebre un fax del MEC en què informava que el solar ofert era acceptat pel ministeri.

La postura de l'equip de govern sempre ha estat la mateixa. Segons els Sineuers Independents, si l'institut no es feia no era culpa seva. De fet, segons el batle, l'Ajuntament feia anys que havia ofert un solar per fer l'institut i el MEC no li ho acceptava, inclús després de posar-lo en condicions.

Esperam algun dia tenir clar què va passar amb l'institut, que ja hauria d'estar funcionant fa anys. Quins foren els papers que jugaren el PP sineuer de la legislatura anterior, el PP sineuer actual, els equips de govern de les legislatures passades, l'equip de govern actual, la direcció provincial del MEC, la direcció general d'educació, la conselleria d'educació, i enmig de tots aquests càrrecs polítics i tècnics, quin fou el paper de les APA del Pla de Mallorca?. Qui es veu amb coratge de lligar els fets, les informacions, les declaracions i les opinions de tots aquests anys per donar una versió objectiva i neutral de la història de l'Institut del Pla?. Una feineda segur que la tindrà.

Miquel Puiggròs.

El regalet frustrat d'Apolònia.

Quan pareixia que tot estava clar i que els doblers de l'institut havien d'arribar de la mà del Govern Balear, aquest es va fer un poc enrera. Eren massa duros, per una banda, i per l'altra això tendria un efecte "dominó" i s'hauria de fer el mateix amb Marratxí, que demana també un institut, i amb altres municipis d'Eivissa i de Menorca. Lull es quedava idò sense regalet. L'Ajuntament hauria de seguir negociant amb el MEC.

A l'hora de tancar aquesta edició les coses estaven un poc embullades. Qui pagaria: el MEC o el Govern Balear?. El 24 de juny el consistori sineuer va donar el vistiplau a un conveni que regularà el finançament de la construcció del nou institut a Sineu. MEC i Ajuntament seran les úniques institucions que prendran part en el conveni. El Govern Balear, que havia d'avançar els duros, no hi participarà. Segons aquest conveni, l'Ajuntament farà un préstec bancari per poder tenir enllestit el centre educatiu el curs 98-99, és a dir, l'any que ve.

El MEC aportarà la major part del capital, mentre l'Ajuntament contractarà les obres i redactarà el projecte de construcció. Els duros del MEC no arribaran fins l'any que ve, i arribaran dosificats. Per això l'Ajuntament haurà de fer el préstec. El cost serà finalment de 321 milions, dosificats en 60, 160 i 101 milions, que arribaran els anys 98, 99 i 2000, respectivament. El MEC exigeix a l'Ajuntament que el projecte estigui aprovat abans de setembre (esperem que ara el solar i tot el que faci falta estigui en condicions!).

El PP es manifestà descontent per la manera de fer les gestions. Lull va acusar al grup de govern de no donar prou informació en una qüestió tan important. El batle, Andreu Mates, va manifestar a la premsa que haurien d'anar a corre-cuita si l'any que ve ja ha de funcionar i que s'hauran de cercar empreses sòlides capaces de fer una obra d'aquesta envergadura en tan poc temps.

Miquel Puiggròs.

És Agre:

- Que ara que tenim (diuen) l'institut, SI i PP es barallin per veure qui l'ha duit.
- Que l'equip de Jaume "Barona" no hagi pogut pujar de categoria.
- Que en Martí "Parreta" enguany no sigui el campió del trofeu Pla de Mallorca.
- L'espanyolisme radical de molts de seguidors del Mallorca i el poc mallorquinisme de la seva directiva.
- Que, a aquestes altures de la democràcia, el grup terrorista "ETA" continui fent-ne de les seves.
- El manteniment, encara ara, d'una estructura militar com l'OTAN, que ja no té raó de ser.

És Dolç:

- Tenim l'institut!!!.
- Els actes que s'han fet per obtenir fons per restaurar l'església.
- La restauració de les escaletes de la Plaça del Mercadal.
- Que després de Sopa de CAbra, Sau i Joaquín Sabina, a Sineu tornarem tenir un concert important: els Celtas Cortos.
- El Mallorca a Primera!!!. A la fi!!!.
- Que el PSM-NM demani al Govern Balear reformar d'una vegada l'Estatut d'Autonomia.

FORN

Ca'n Pinara

Tel: 52 00 46
Sineu

Elements: Avui, ELS PEDRISSOS

¿Qué voleu seure?

Idò ho podem fer als pedrissos que tenim als carrers i cases del nostre poble. N'hi ha a la Plaça, devora l'esglèsia, al Mercat, al Mercadal, ...

¿Sabeu que també tenim un "banc des vagos"?

Idò a Sa Plaça el trobareu. Tal volta altra temps l'utilitzaven els que surtien a cercar jornal.

El pedrís és un element més d'una façana ja que està adossat a la paret de les cases i per tant cal diferenciar-lo dels bancs, que són elements exents o individuals, mentre que els pedrissos com a elements que són dels frontis estan en funció i disposició dels altres (portals, finestres,...). Concretament els que tenim al nostre poble estan situats en funció dels portals principals de les cases senyorials, a cada costat si són més d'un (Son Torelló, Can Dameto), o just a devora si és un tot sol (Can Real). I en el cas del de Sa Plaça està en funció del frontis principal de l'esglèsia ocupant l'endinsada que fa.

Andreu Ramis

<p>NOM: Pedrissos</p>	<p>MATERIALS:</p>
<p>DEFINICIÓ:</p> <p>"Cos sortint de pedra que s'alça des de terra fina a una altura convenient per a seure-hi, generalment adossat a una paret...". Diccionari Alcover-Moll.</p> <p>"Cos fet d'obra adossat a una paret, que s'alça des de terra fins a una alçada convenient per a poder-hi seure-hi ...". Diccionari de l'Art i del Oficis de la Construcció, Miquel Fullana.</p> <p>"Banc, seti de pedra o de maons, especialment el que és adossat a una paret i permet d'asseure-s'hi". Gran Enciclopèdia Catalana.</p>	<p>D'obra: de pedres i reblit amb la part superior de pedra picada o marés fi.</p> <p>Pedra : pedra viva excavada de la pròpia roca del carrer (Can Real) o pedra picada .</p> <p>UTILITAT:</p> <p>Seure-hi: per descansar, prendre la fresca, ...</p> <p>Decorativa.</p> <p>LOCALITZACIÓ:</p> <p>Als frontis d'algunes cases senyorials dels carrers i places més amples del casc antic.</p> <p>A la plaça, devora l'esglèsia.</p> <p>A l'entorn del monument al Lleó de Sant Marc.</p>
<p>FORMES:</p> <p>Prisma: genralment irregular que és adossat a la paret devora el portal principal de la casa, i si es parell a cada costat del portal. Pot tenir, en els més moderns recolçabrassos. També en els moderns els trobam a parets que no són frontis (entorn al lleó de Sant Marc).</p>	<p>POSSIBILITAT DE PERVIVÈNCIA:</p> <p>Aquest és un element que manté plenament les seves funcions originàries, es a dir, hi podem seure i formen part del conjunt arquitectònic que és la façana o la plaça.</p>

Temps era temps quan en Martí filava...

CANÇONS D'INFANTS II

Seguint el fil de l'article anterior, continuarem tractant el tema de les cançonetes per minyons. I continuarem amb les cançons de Befà.

Una dona llarga i prima
Ara va de bo
seca com un bacallà
ara va de bo
seca com un bacallà
ara va de bo
que de bo va !

Es passetja per sa plaça
- caragols qui en vol comprar
- caragols qui en vol comprar
ara va de bo
que de bo va !
- A quant les veneu madona
- A sis van a mesurar
Ara va de bo
que de bo va !

- Què no les me podeu donar a quatre
- A quatre no els hi puc donar
- a quatre no els hi puc donar
Ara va de bo
que de bo va !

- Que mal vos caigués es covo
- No el poguessiu aixecar
- No el poguessiu aixecar
Ara va de bo
que de bo va !.

Quan va haver molata cautó
es covo li trabucà
es covo li trabucà
Ara va de bo
que de bo va !

Un geperut que passava
els hi va ajudar a plegar
els hi va ajudar a plegar
Ara va de bo
que de bo va !

Jaume Pateume
cul de ximbomba
sona sa trompa
pes forat del cul

Toni Bibiloni
calça de budell
quan veuràs ton pare
torna-li es capell.
Quan veuràs sa tia
pren-li sa camia

Quan veuràs ta mare
tepa-li sa cara.
En veure es padrí
torna-li es setrí
En veure es conco
torna-li es bombo

CANÇONETES PER ...

El ball de la canestreta
no se balla així
Idò, com se balla?
Assussuaxí...

Una taringa
de tot es carrer
en mitja hora passa
i en mitja hora ve.
Una taringa
i un taringó
un panet de quatre
i un butifarró

Santa Catalina
mare, mare fina
un mes refina
d'aquí a Nadal
té una bacina
plena de doblers.
Santa Catalina
mare, mare fina
I encara plora
perquè no vol més

Han mort un pare

a ca l'enamorat
ja que som s'al.lota
no m'han convidat
no m'han convidat
ja sé que faré.
Quan mateu es nostro
no el convidaré.

CANÇONS ENUMERATIVES

A, es mestre em fa quedar
E, jo li fugiré
I, per un foradí
O, per un finestró
U, pel forat del lloc comú.

Comprau peix
Ja ne'm comprat
Rentau-lo
Ja l'hem rentat
Fregiu-lo
Ja l'hem fregit
Menjau-lo
Ja l'hem menjat Beveu aigua
Hi ha una mosca
Beveu i
Hi ha un moscardí
Beveu ví bo
Ui! què és de bo
Renta qui renta,
s'aigua és pudenta
Tots a dormir
fins demà dematí.
- Qui s'ha compixat en es llit!

CANÇONS EMBULLADISSES

Si sa ovella no hagués estada
sedegué, bedegué, llanada, llanuda
des cap fins en els peus peluda
es menet no hagués estat
sedec, bedec, llanat, llanest
des cap fins en el peus pelut.

Un castell ben encancaragolinat
qui serà que el desencancaragolinarà
jo seré el que el desencancaragolinaré
pequè desencancaragolinar sé.

CANÇONS QUE FAN REFERÈNCIA A LA CASA

A on estàs?
Damunt sa tauladeta
Què menges?
Pa i guinaveta

Què beus?
Aigua de mar.
Tombe't, tombe't
que jo hi vull estar.

CANÇONS D'ANIMALS

Caragol treu banya
anirem a sa muntanya
caragol bover
jo també hi vendré.

ALTRES

Ara ve Nadal
menjarem tarrons
i amb sa guitarra
cantarem cançons

La lluna, la pruna
vestida de dol
sa mare la dida
son pare no ho vol.

I ara, per acabar, abans de pro-
posar-vos una nova endevinalla,

hem de dir que la solució a la
passada era: LA GERRA.
Aquesta d'aquest número no és
molt difícil.
Men si la resolveu.

Panxa de ferro
budell de cotó
sang d'olivera
i un penjador
- Què és?

Joan Vanrell i Torelló

BIBLIOTECA

Sant Marc i la festa del Dia del Llibre foren els protagonistes de la nostra Biblioteca durant el passat mes d'abril.

La 3a. edició del Concurs de Redacció "Sant Marc" es posà en marxa el dia 7 d'abril i finalitzava el 18, durant aquest període els alumnes de 6è., 8è. i 1r. d'ESO de Sa Quintana havien de desenvolupar una redacció sota el lema de: Aquell llibre, com m'agradà!. La guanyadora fou na Maria Torres Bauçà de 1r. d'ESO i, tal i com li havíem promès, al final d'aquest article podreu gaudir de la seva redacció.

Entre i entre, preparaven la Festa del Dia del Llibre, aquesta se celebra el 23 d'abril, Sant Jordi. Aquest dia la Biblioteca sortí al carrer, com l'any passat, on exposà les darreres novetats per donar-les a conèixer a tot el poble; a més es tragueren a la venda els llibres editats pel nostre Ajuntament amb un descompte especial. Comptaren també amb la col·laboració de la llibreria Quart Creixent de Palma que, també com l'any passat, ens volgueren acompanyar en la celebració d'aquesta Festa tan important per a nosaltres. També hi hagué activitats pels nins, l'encarregat d'entretenir-los fou en Llorenç Florit de

Búger, aquest preparà per a l'ocasió La llegenda de Sant Jordi, destinada als del 1r. cicle els quals realitzaren tres murals sobre la llegenda; i La llegenda de la filla del sol i de la lluna, destinada als del 2n. cicle que confeccionaren un llibre gegant sobre la llegenda el qual resta exposat a la Biblioteca per si el voleu veure. S'aprofità l'ocasió per entregar el premi de Redacció "Sant Marc'97".

Com a final de Festa i amb la col·laboració de Sa Nostra es posà a disposició de tothom i gratuïtament un globus per tal de poder contemplar "Sineu des del cel".

Vull recordar-vos que la Biblioteca cada 2n. divendres de mes celebra l'hora del conte, aquest mes el conte elegit fou "El pagès i el diable"; i també que, de tant en tant, organitzam els tallers de biblioteca, són tallers on, sempre amb un motiu especial, realitzam alguna manualitat; el darrer fou amb motiu del Dia de la Mare i li férem un regal.

Des d'aquí vull agrair l'ajuda desinteressada de na Maria Contreras i Na Cristina i Ines Sanchís.

BONES VACANCES A TOTS!!!

Antonia Real Noguera

PREMI REDACCIO SANT MARC '97

"Aquest llibre va arribar a les meves mans a través de la meva germana. Tothom que l'havia llegit m'havia dit que era un llibre sensacional, era un llibre llarg, un llibre d'aquells tan gruixats que pareix que no s'acaben mai. Em feia moltes ganes llegir-lo i un dia que no tenia cap altra cosa a fer, un dia d'estiu al migdia, quan el sol crema la pell i t'entra una són terrible, vaig començar. Em vaig posar ajaguda al terra amb un coixí al cap deixant que el meu cos es refredàs per la sensació de les rajoles fredes, estava còmoda.

Vaig obrir el llibre i a poc a poc vaig anar endinsant-me dins una Espanya post-franquista on una noia de bona família em narrava la seva infància. El seu nom era "Malena" i tenia una germana bessona que era perfecta i havia de viure a la seva ombra. Tot el que "Reina", la seva germana, feia estava bé però a ella ningú l'estimava. Així cada vespre resava a la Verge perquè la tornés un noi. I a poc a poc "Malena" va començar a fer-se gran i ja no va voler ser un noi, va descobrir els avantatges de ser dona i va conèixer un noi guapíssim que l'estimava molt i va descobrir per primer cop l'amor. I així m'anava contant la seva vida marcada per la vida de la seva germana, que seguia sent perfecta. I "Malena" es va casar, no amb el seu primer amor de qui encara estava enamorada, sinó amb un home al qual estimava però no l'atreia, volia deixar-lo però ella creia que ell la necessitava. I va tenir un fill, al principi no gaire desitjat, però va saber estimar-lo i donar-li tot el que necessitava, incloent la llibertat.

I així vaig acabar el llibre amb set de més aventures i de més idees que aportar a la meua vida, perquè "Malena" havia après a viure i a madurar, cosa que no és molt fàcil. Es una història bonica, que em va agradar molt, esperar que la gent el llegeixi perquè val la pena entendre na "Malena".

Sineu, 22 d'abril de 1997.
Maria Torres Bauçà, 1r. d'ESO.

DARRERES NOVETATS DE LA BIBLIOTECA

INFANTIL:

- *El país de colors.* LARREULA, E. I3 LAR.
- *En Teo descobreix les bones maneres.* MARTI, I. I37.0 DEN.
- *La meua viola.* POMAR, B. I 787 POM.

LITERATURA:

- *Donde las mujeres.* POMBO, A. 860-3 POM.
- *La cámara ámbar.* LLOP, J.C. 860-3 LLO.
- *Persecució sexual.* CRICHTON, M. 820-3 CRI.
- *La firma.* GRISHAM, J. 820-3 GRI.
- *Per què has vingut?* CRESPI, R. 849.9-3 CRE.

FOLKLORE:

- *El Carnaval a Mallorca.* VALRIU, C. 3.948 VAL.
- *Lloret de V.A.* AMENGUAL, B. 39.B AME.

FILOLOGIA:

- *Història social i política de la llengua catalana.* RUIZ, F. 804.99(091) RUI.

CUINA:

- *La cuina dels ermitans.* BINIFAR, M. 641.B BIN.

VETERINARIA:

- *El manual Merck de Veterinaria.* 619 MAN.

Batiaments:

- 7-12-96 Miquel Amer i Mestre, fill de Joan i Francesca.
- 8-12-96 Sebastià Fontcuberta i Moranta,
fill de Bartomeu i Joana M.
- 26-1-97 Margalida Font i Ferriol,
filla de Joan i Joana Aina.
- 9-3-97 José Antonio Rosselló i Sancho,
fill de José Antonio i Isabel Dolores.
- 6-4-97 Catalina Ferriol i Florit,
filla de Martí i M. Magdalena.
- 12-4-97 Maria Antònia Martorell i Serra,
filla de Pere i Antònia.
- 11-5-97 Nadal i Maria Antònia Alomar i Llompart,
fills de Gabriel i Catalina.
- 18-5-97 Maria Amengual i Gelabert,
filla de Jordi i Catalina.
- 18-5-97 Maria Magdalena Martorell i Torrandell,
fill de Gabriel i Maria.

Primeres Comunions:

- El 18-5-97 combregaren Joan Jesús Amengual i
Gelabert, Miquel Àngel Bergas i Amengual,
Catalina Jordà i Salom, Francesca Munar i
Vidal, i Jaume Vidal i Torrandell.

Matrimonis:

- 21-12-96 Miquel Ramis i Alandete amb
Maria Magdalena Gelabert i Font.
- 5-1-97 Guilem Francesc Font i Gomila
amb Maria Frau i Torrens.
- 18-1-97 Enrique José Fartán i Morales
amb Maria Niell i Ramis.
- 15-2-97 José Antonio Martínez i García
amb Carmen Rosa Castellanos de la Rosa.

Defuncions:

- 24-11-96 Catalina Comas i Pons (92).
  - 10-12-96 Margalida Esteve i Gelabert (90).
  - 23-12-96 Maria Florit i Esteve (84).
  - 29-12-96 Magdalena Martorell i Alomar (88).
  - 7-1-97 Maria Jaume i Alomar (77).
  - 9-1-97 Miquel Alomar i Jordà (94).
  - 9-1-97 Miquel Torelló i Mulet (71).
  - 20-1-97 Gabriel Florit i Felani (93).
  - 24-1-97 Francesc Genovart i Miralles (74).
  - 29-1-97 Perico Fuster i Bergas (82).
  - 2-2-97 Maria Ferriol i Duran.
  - 9-2-97 Francisca Munar i Planas (77).
  - 10-2-97 Amador Gacias i Ferriol (80).
  - 22-2-97 Francesc Costa i Amengual (60).
  - 23-2-97 Catalina Font i Frau (75).
  - 25-2-97 Francesc Ferriol i Felani (85).
  - 27-2-97 Pere Seguí i Carbonell (62).
  - 20-3-97 Joan Lladó i Nicolau (85).
  - 20-3-97 Dolores Martín i Martín (79).
  - 22-3-97 Francesc Felani i Mestre (83).
  - 22-3-97 Antònia.
  - 22-3-97 Joana Maria Pastor i Bibiloni (73).
  - 27-3-97 Miquel Jordà i Lladó (69).
  - 7-4-97 Francesc Crespi i Costa (84).
  - 10-5-97 Herminia Barba i Cejas (90).
  - 17-5-97 Miquel Vanrell i Vila (76).
  - 21-5-97 Biel Rebassa i Munar (51).
  - 25-5-97 Catalina Llull i Pons (95).
- (actualitzat fins a Juny).

FORN
CA'N GUILLEMET
POSTRES
TORELLÓ

Especialitat en Garrovetes del Papa
SINEU Tel. 52 08 42

Jornades Culturals Sant Marc-97

A continuació vos detallam les activitats programades que es dugueren a terme en la darrera setmana cultural en

motiu de Sant Marc, a l'escola pública "Sa Quintana":

Pels més petits, en l'etapa d'Educació Infantil es feren els següents seminaris i tallers:

- Confecció d'un llibre.
- Ens agraden els contes: Sara contacontes.
- Tallers de fang, jocs i paper marbre.

Pels de Primer Cicle:

- Campanya salut dental
- Sortida de la primavera
- Taller de lectura: intercanvi de contes
- Taller de cuina.

Pels de Segon Cicle:

- Visita a PRYCA i GORDIOLA
- Celebració del dia del llibre
- Tallers de titelles, pintures sobre mirall i campanya d'alimentació.

Els de Tercer Cicle gaudiren amb:

- Estada al camp d'aprenentatge d'Orient
- Circuit de jocs esportius
- Sessió d'audiovisuals

-Tallers de dolçaines i pintura.

I pels d'Educació Secundària (ESO):

- Programa d'educació sexual
- Taller de publicitat
- Prevenió de toxicomanies
- Medi ambient i consum: visita a la incineradora de Son Reus i xerrada amb Greenpeace.

També l'Associació de pares i mares d'alumnes varen tenir una sèrie de xerrades on es tractaren el següents temes:

- "Pre-adolescència i adolescència, una edat difícil". A càrrec de Paula Vicens.
- "Els problemes més freqüents a la infància". A càrrec de Pere Vicens.

Si bé prometien ser prou interessants, no varen tenir l'acceptació esperada. Què ens passa als pares i mares que ens costa tant moure'ns, si es tracta de l'educació dels nostres fills?.

El tercer cicle de primària va anar de campament.

Els nins i nines de 6è varen anar els dies 8 i 9 d'abril a Binifaldó; feren formatge, pujaren a sa moleta i a sa coveta dels morts i es divertiren molt amb els jocs de la vetllada.

També els alumnes de 5è varen anar dos dies a Orient. Visitaren

l'alzinar, estudiaren el paisatge, i durant la vetllada les "Space Girls de Sineu" oferiren una gran actuació. Només una cosa va llevar emoció a l'estada, i va esser la immensa escurada que varen haver de fer després de cada menjada.

Educació viària.

Un diari regional, arrel de les jornades d'educació viària que es dugueren a terme al pati de l'escola, en feu un article amb foto, on explicava com els nens i nenes aprenien a conduir amb karts, ajudats de la Policia Local i membres de Protecció Civil.

Campanya de reciclatge.

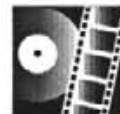
Arrel de la campanya que es va dur a terme a l'escola, que consistia amb la recollida de llaunes, es varen recaptar un doble que es varen destinar a organitzacions solidàries amb els més necessitats, com així ho especifica el rebut que es va lliurar al nostre col·legi: 13.000 llaunes, que suposen 130.000 ptes, en benefici de Càritas i Amadip.

També en aquesta campanya es feren uns treballs amb el tema comú de la necessitat de reciclar.

Equip de Redacció

de Bauleta

Solucions als mots-encreuats del núm. 3:

Horizontals: 1) Miquelet. 2) o, un, aro. 3) rueta, rr. 4) es, armar. 5) no, riu, e. 6) ara. 7) moc. 8) Alcanada.

Verticals: 1) morena. 2) USO, ML. 3) que, OUC. 4) untar. 5) ària. 6) la, Murta. 7) erra. 8) torre, sa.

BUIDA'T EL CAP.

A veure si ets capaç de resoldre aquest problema (la resolució dura 15-20 minuts):

Un cap de duana fa un registre als 4 cotxes que arriben en aquest moment a La Jonquera. Hi ha una única persona en cada cotxe i són totes de diferent edat i tenen diferent color d'ulls. Et demanen, a partir de les dades que t'ofereixen, que són les que el cap de duana apunta al registre, quina edat té el fuster, quina és la professió del suec, i de quin color són els ulls de l'home que fa l'83 d'alçada.

Les dades que t'ofereixen són:

- Un dels turistes té 51 anys.
- El finlandès té 29 anys.
- El francès va davant l'home d'ulls marrons.
- El representant tèxtil és el tercer en arribar a La Jonquera.
- El turista anglès passa just després de l'home de 37 anys, però abans de l'home amb ulls marrons.
- L'artista té ulls blaus.
- L'home d'ulls grisos fa una alçada de 1'79 m.
- El finlandès és electricista.
- L'home de 43 anys fa 1'71 m.
- L'home dels ulls verds passa darrera l'anglès.
- El turista que fa 1'64 m passa el primer.

A TENIR EN COMPTE.

-A Sineu havien sonat diversos noms per fer unes festes de categoria. La proposta inicial era Nacho Cano, que al final no vindrà ja que el dia del concert coincidiria amb el d'Enrique Iglesias (fill del conegut Julio Iglesias) a Palma. Els que si vindran seran els Celtas Cortos, que duen una bona "marxa" i que darrerament han tret un disc.

-I molt abans corria el rumor que a Sineu havien de dur el ballet de Joaquín Cortés. El problema era el lloc (un ballet necessita molt espai). Noltros tanmateix no ens ho creiem ni en broma. Però si hagués estat cert, hauria manat la seva noia, la top Naomi Campbell?. "Amb lo bona que està!!!". Per cert, que darrerament hi ha hagut problemes entre ells dos (ella quasi es suïcida: cercava portades o anava en sèrio?).

-L'Associació Cultural "baula", editora d'aquesta revista, té preparat ja un acte cultural a la fresca per aquestes festes d'Agost: l'any passat la vetlada al Pou Llevoner fou tot un èxit!!!.

-Aquest estiu podeu gaudir, els joves, de nombrosos concerts de rock català: "Gossos" (1 d'Agost a Llubí), "Sopa de Cabra" (14 d'Agost a Porreres), "Els Pets" (15 d'Agost a Sant Llorenç) i "Sau" (16 d'Agost a Campos).

-Altres concerts que agradaran molt, principalment a les noies, són els de Rosana (24 de juliol a Alcúdia), Sergio Dalma (26 de juliol a Santanyi) i Nacho Cano (24 d'Agost a Palma).

-L'estiu és bon temps per anar al cinema. Encara que no sigui habitual fer-ho, és bo per canviar un poc del típic ambient de sol i platja. Avui en dia tots els cinemes tenen aire condicionat!!!. Recomenan els cinemes "Renoir", a S'Escorxador de Palma, i després anar a fer una cerveseta artesanal al "Daas Brau Haus" alemany.

-I en temps de vacances el millor és fer alguna sortideta fora de la illa. Podeu aprofitar alguna sortideta per assistir a algun concert a la península: "Blur" (8 d'Agost a Benicàssim), "Foo Fighters" (10 d'Agost a Benicàssim), "Phil Collins" (7 d'Octubre a Barna), o el grup europeu per excel·lència, els "U2" (9 de Setembre a Madrid i 13 de Setembre a Barcelona).

-Dos llibres recomanadíssims: tots dos fan referència a la vida del capellà, escriptor, polític i, per damunt de tot, home solidari, Jaume Santandreu. Són "Encís de minyonia" i "El sexe del profeta". Segur que alguns estaments eclesiàstics ja tremolen.

Macai

Ceràmic

Objectes de regal fets amb fang

Figures amb motius artesans

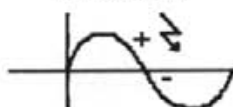
Heràldica, llinatges mallorquins

Carrer Major, 11 - Tel. 85 52 89
SINEU

Instal·lacions i Reparacions
Elèctriques

Joan Vich (de ca na Quixalina)
i Ricardo Puertas

Tel.: 52 06 70

Tel. Mòbil 908 53 44 38
SINEU

BFM
BAUÇÀ, FUSTER & MIQUEL
ASSESSORIA FISCAL
SERVEIS CONTABLES
ASSEGURANCES

Carrer Major, 18 -1er. - Tel. 52 08 70
SINEU

FUSTERIA

**Antoni Ramis
Lladó**

Plaça Mercat
Tel. 85 50 24 - Part. 52 04 94
SINEU

MIQUEL MATEU BUSQUETS

FERROS EN GENERAL
barreres - portes d'entrada - escales
reixes - baranes - mobiliari
especialitat en forja

Son Ratet, s/n. - Tel. 52 01 39
SINEU

BAR - RESTAURANT
"ES CADAFAI"

Especialitzat en:
Cuina Mallorquina
Cua de Bou
Caldereta de Cabrit
Porcella petita al forn
Fregiduria de Peix

Plaça Major - Tel. 52 05 38
SINEU

Guanyi més amb la seva pensió

Tenir la seva pensió domiciliada a "la Caixa" té més avantatges: tramitació gratuïta, **màxima rendibilitat** per als seus estalvis, **assegurança** per a la seva llar*, disponibilitat de la seva pensió

on vulgui i quan vulgui i molts més avantatges. Informi's en qualsevol de les nostres oficines de com pot guanyar més amb la seva pensió.

* Assegurança contractada amb SegurCaixa, S.A. d'Assegurances i Reassegurances

RESTAURANT
ES MOLÍ D'EN PAU
CUINA MALLORQUINA

CTRA. SANTA MARGALIDA - TEL. 85 51 16 - SINEU